

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָאֱלֹקִים מִי אֲנֹכִי כִּי אֵלֶךְ אֶל-פְּרַעֲהוּ וְכִי אוֹצִיא אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם" (שמות ג, יא)

פרשתנו פותחת עידן חדש בתולדות עם ישראל. לראשונה עם ישראל נקרא "עם":

"ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו" (שמות א, ט)

בתהליך לידתו של העם נבחר לו, לראשונה, מנהיג – משה רבנו, אשר היה מנהיג הגאולה והקמת העם. משה רבינו איננו מקבל על עצמו את התפקיד בקלות, הוא מהסס, מתלבט, מנסה להעביר את התפקיד לאדם אחר. משה מנסה לשכנע את הקב"ה שהוא לא מתאים לתפקיד גדול זה.

כותב הבעל נתיבות שלום כי יש לתמוה מעניין סירובו של משה רבינו לשליחותו של הקב"ה, טענתו כלפי ה' היא "מי אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים" וגם לאחר שאמר לו הקב"ה: "כי אהיה עמך וזה לך האות כי אנכי שלחתיך..." עדין היה מסרב.

יש מפרשים כי מידתו של משה רבינו היתה ענווה, משה ידע שאופן הגאולה תלויה בדרגת הגואל. אם הגואל יהיה אדם גדול במדרגה עליונה, גם הגאולה תהיה במדרגה עליונה ואילו אם הגואל יהיה אדם פשוט, אז גם הגאולה תהיה גאולה של קטנות מגלות לגאולה ממש. משה שהיה ענו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה, סבר שאם הקב"ה שולח את הקטן שבישראל, הרי שרצונו של ה' שהגאולה תהיה באופן קטנות במדרגה פשוטה מאוד ולכן שמא תהיה הגאולה במדרגה נמוכה. לכן אמר לו משה, "שלח נא ביד תשלח" – שלח נא ביד אנשים גדולים, ביד אהרון, כדי שתהיה גאולה במדרגה עליונה. הקב"ה משיב למשה: "כי אהיה עמך" – אין זו שליחות רגילה, שהשליח עושה את כל מעשה השליחות, משה רבינו הגיע לשיא המדרגה של ענווה ולכן זכה כי שליחותו תהיה בדרגה הגבוהה ביותר.

הרב סולביצ'יק בספרו "ימי זיכרון" כותב כי כאשר נגלה הקב"ה אל משה, ובטרם הואיל משה לקבל על עצמו את השליחות, הוא טען "מי אנכי, כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים" היינו, אין הוא יכול למלא את השליחות. אז אמר לו הקב"ה: משה הרי זו טעות בידך: הסבור אתה, כי יש לך דין ודברים עם יחסי שליחות רגילה שבחלק "חושן המשפט"? אני אשלחך אל פרעה, ואני עצמי אתחבא בגנזי ערבות, בגבהי שחקים ואשאר בבחינת "אל מסתתר בשפיר חביון". אילו הייתי מטיל שליחות מהסוג המקובל, בוודאי הייתי נזהר בך, כי אין אתה מסוגל כלל למלא ולקיים את השליחות. אלא משה, יש לך כאן שיח ושיג עם שליחות מסוג אחר לגמרי! בשליחות זו השולח אינו עוזב את השלוח, אף לא לרגע אחד. הוא מלווה אותו תדיר ומדבר בשבילו: "ויאמר כי אהיה עמך"..... שמא יכול היה השלוח לבדו לעשות את כל אלה? "וזה לך האות, כי אנכי שלחתיך", כי בשליחותי שלי אתה פועל כי "אנכי" אלך ואלווה אותך- "בהוציאך את העם הזה ממצרים, תעבדון את האלוקים אל ההר הזה".

ממילא אסור לאדם לומר כי השליחות קשה עליו יותר מידי; אם השולח הולך עמו בדרך, יכול משה, "כבד פה וכבד לשון", לשחר את העם; אם השולח יעזוב את השלוח, הרי לא יוכל אפילו אהרון, שנתברך בכישרון ובכוח דיבור, למלא ולקיים את הדבר "ידעת כי דבר ידבר" - לא יוכל לתרום כי הוא זה! "אנכי" חייב להיות עמכם - עמך ועם אהרון גם יחד. "ואנכי אהיה עם פיך ועם פיהו והוריתי אתכם את אשר תדברון". ממילא מוסמך אתה ממש לשליחות.

מנהיגים יקרים,

גם אנחנו לפעמים עומדים לפני ה' ותוהים האם אנו יכולים לעמוד בגודל השליחות? כיצד נצליח לעמוד בעומס הציפיות והמשימות? למה הוטלה עלינו השליחות? אולי יש משהו בעל כישורים מתאימים יותר? התשובה כבר נאמרה למשה, והיא נאמרת לכל מי שהוטלה עליו שליחות אלוקית, בשליחות זו השולח אינו עוזב את השלוח, אף לא לרגע אחד. הוא מלווה אותו תדיר ומדבר בשבילו, נשאף בכוחות גדולים, מתוך גדלות להמשיך ולהנהיג בתפקידנו, נפעל באומץ להיות מצוינים ולקרוא בשם ה' במעשינו. נזכור כי ה' נותן לאדם היכולות המתאימות וכי עלינו מוטל לבצע שליחותנו מתוך כוח המשלח, הקב"ה.

שבת שלום ומבורך
שושנה נגר